

LSS-kommitténs slutbetänkande Möjlighet att leva som andra. Ny lag om stöd och service till vissa personer med funktionsnedsättning (SOU 2008:77)

Sammanfattning av Socialförvaltningen i Älmhults kommuns ställningstagande till slutbetänkandet

Socialförvaltningen i Älmhults kommun vill speciellt lyfta fram i sitt remissvar betydelsen av tydlighet och en rättssäker bedömning av insatser enligt LSS. Det är viktigt att LSS blir tydligare och att kommunerna gör likartade bedömningar. Kommittén har i sitt betänkande kommit en bit på väg mot ökad tydlighet och struktur, genom ny struktur och indelning i kapitel. Kommittén ger en rad förslag på områden som behöver utredas ytterligare, Socialförvaltningen i Älmhult är positiva till att socialstyrelsen kommer att utreda vilka diagnoser som ingår i autismspektrumet. Det är en fördel att de olika boende insatserna, delas upp på enskilda insatser. Samtidigt framhåller Älmhult att insatsen boende i särskilt anpassad bostad (4 kap 1 § p.11) bör exkluderas ur LSS. Den enskilde borde istället ges generösare möjligheter till bostadsanpassningsbidrag i ordinärt boende. En sådan lösning hade ökat den enskildes självständighet i samhället. Vidare framhåller Socialförvaltningen i Älmhult att insatsen personlig service med boendestöd behöver tydliggöras, framförallt avseende ledsagarservice. Det hade varit positivt om insatsen delades i två olika insatser, som även nämns i slutbetänkandet. Anledningen till det är de tveksamheter som kan uppstå i bedömningen av insatsen, exempelvis det faktum att personlig service med boendestöd i vissa fall ska kunna beviljas i bostad med särskild service.

Socialförvaltningen i Älmhults kommun välkomnar förslaget om att införa en generell gräns för ny beviljande av insatser enligt LSS vid 65 år. Det är positivt att förslaget avser nybeviljande och att den enskilde har möjlighet att behålla redan beviljade insatser.

På förslaget om införande av daglig verksamhet för personer med psykiska funktionshinder i personkrets 3, anför Socialförvaltningen i Älmhult att hela personkrets 3 borde få rätt till daglig verksamhet.

Redogörelse av de förslag i slutbetänkandet som Socialförvaltningen i Älmhults kommuns önskar redovisa sitt ställningstagande.

4.2 LSS – en lag om sociala tjänster

3. Regeringen bör skyndsamt utreda en särskild reglering av skyddsåtgärder i verksamheter med stöd, service, omsorg och omvårdnad för personer med funktionsnedsättningar...

Socialförvaltningen i Älmhults kommuns ställningstagande

Älmhults kommun mottas sig att lagstiftningen om skyddsåtgärder för personer med demenssjukdom, ska vara förlaga till utredning angående lagstiftning om skyddsåtgärder för personer med funktionsnedsättning. Normaliseringsprincipen ska vara avgörande i arbetet med personer med funktionsnedsättning. Stöd och service ska erbjudas personen utifrån de individuella förutsättningarna. Det bör närmast uppnås genom personal med lämplig kompetens, utbildning och tillräckliga resurser. Beslut om skyddsåtgärder bör lämpligen fattas inom specialistvården av yrkesgrupper med adekvat kompetens för beslut av sådan ingripande karaktär.

4. Regeringen bör överväga att införa handlägningsregler i LSS för att stärka den enskildes rätt enligt lagen...

Socialförvaltningen i Älmhults kommuns ställningstagande

Det är oklart vilka handlägningsregler som avses i förslaget. Den enskildes ställning vid handläggning av ärenden enligt LSS kan inte anses vara svagare, än handläggning av ärenden enligt Socialtjänstlagen.

4:3 Vilka syften och mål ska lagen ha?

2. Regeringen bör särskilt uppmärksamma skillnader i syften och målsättningar mellan LSS och SoL vid en översyn av hur den senare lagen fungerar som redskap för att uppnå de nationella målen för handikappolitiken. Det bör då prövas om SoL ska kompletteras med en bestämmelse om att personer med funktionsnedsättning som får bistånd med anledningen av funktionsnedsättningen genom detta ska tillförsäkras goda levnadsvillkor.

Socialförvaltningen i Älmhults kommuns ställningstagande

Normaliseringsprincipen bör vara rådande, vilket motsätter att personer med funktionsnedsättning ska särbehandlas i SoL. Socialförvaltningen i Älmhults kommun ställer sig dock positiv till ett närmande mellan LSS och SoL.

4.4 Personkretsen

3. Socialstyrelsen bör få i uppdrag att sammanfatta kunskapsläget kring vilka diagnoser som ingår i autismspektrumet...

Socialförvaltningen i Älmhults kommuns ställningstagande

Förslaget tillstyrks. Det är positivt med ett förtydligande av vilka diagnoser som ingår i personkrets 1. Om förslaget genomförs kan det leda till ökad tydlighet och rättsäkerhet i handläggningen av ärenden inom LSS.

4. En generell gräns för nybeviljande av insatser enligt LSS vid 65 år bör införas i lagen...

Socialförvaltningen i Älmhults kommuns ställningstagande

Kommitténs förslag tillstyrks.

4.5 Ett barnperspektiv i LSS

5. *En obligatorisk registerkontroll införs av personer som ska arbeta som personliga assistenter för barn och unga. Kravet ska dock inte omfatta den som är vårdnadshavare för den assistansberättigade. Motsvarande registerkontroll införs också för dem som söker anställning i annan verksamhet enligt LSS...*

Socialförvaltningen i Älmhults kommuns ställningstagande

Socialförvaltningen i Älmhults kommun bestyrker förslaget, men framhåller att registerutdrag lämpligen också införs för personer som ska arbeta som personlig assistent även för vuxna. Registerkontroll bör också införas för alla anställda inom LSS förutom anhöriga.

6.2 Reglering och ansvar

3. *En ny regel införs i LSS för att tydliggöra att kommunen i vissa fall även fortsättningsvis ska ha rätt till ersättning från Försäkringskassan när en person som ansökt om personlig assistans...*

Socialförvaltningen i Älmhults kommuns ställningstagande

Här bör betydelsen av att handläggningstiden vid Försäkringskassan inte blir oskäligt lång, betonas. Samt att Försäkringskassan utnyttjar möjligheten att fatta interimistiska beslut.

6.3 Behov

4. *Det ska införas ett krav på både grundläggande behov och andra behov för rätt till personlig assistans så att den som enbart har stadigvarande omvårdnadsbehov inte kan beviljas personlig assistans.*

Socialförvaltningen i Älmhults kommuns ställningstagande

Kommitténs förslag om både grundläggande behov och andra behov för rätt till personlig assistans kommer att medföra ökade utgifter för kommunerna. I dagsläget finns personer med enbart grundläggande behov, som enligt förslaget inte kommer att behålla sin personliga assistans från Försäkringskassan vid omprövning.

5. *Dubbel assistans ska beviljas först efter att möjligheterna att tillgodose behoven genom hjälpmedel och bostadsanpassningar har prövats.*

Socialförvaltningen i Älmhults kommuns ställningstagande

Det är positivt om möjligheten till bostadsanpassning och hjälpmedel ökar.

6.5 Ersättning

3. *Den del av schablonen som avser övriga kostnader bör räknas upp utifrån nettoprisindex, NPI, istället för som idag med hänvisning till löneutvecklingen på området*

Socialförvaltningen i Älmhults kommuns ställningstagande

Förslaget att göra en retroaktiv justering av schablonersättningen så att den ska spegla en uppräknings av övriga kostnader med NPI sedan 1997, avvisas. Förslaget kommer att påverka kommunens ekonomi negativt.

7.2 Insatser i annan kommun

1. *En kommuns möjlighet att behålla ansvaret för en person som beviljas boende enligt LSS, vilket kommer att tillhandahållas inom en annan kommun gränser förtydligas. Av LSS*

(6 kap. 2 §) bör framgå att den beslutande kommunen behåller ansvaret för den enskildes LSS-insatser...

Socialförvaltningen i Älmhults kommuns ställningstagande

För att förhindra oklarheter och underlätta samarbete mellan kommuner behöver förslaget tydliggöras ytterligare.

7.3 Insatser med beslut om boende

1. Insatsen boende delas upp på tre olika insatser, gruppboende, boende i bostad med särskild service för vuxna och särskilt anpassad bostad.

Socialförvaltningen i Älmhults kommuns ställningstagande

Socialförvaltningen i Älmhults kommun motsätter sig delar av förslaget och förordar att insatsen särskilt anpassad bostad exkluderas ur LSS. Det ingår ej omvårdnad, fritidsverksamhet eller kulturella aktiviteter i insatsen. Som kan liknas vid den enskildes möjlighet att på egenhand hyra bostad på ordinarie bostadsmarknad och sedan beviljas bostadsanpassning. Istället borde den enskilde erbjudas ökade möjligheter till bostadsanpassningsbidrag i ordinärt boende. En sådan lösning ligger i linje med normaliseringsprincipen och bidrar till att öka den enskildes självständighet.

3 Insatserna gruppboende och bostad med särskild service för vuxna ska inte kunna kombineras med personlig assistans.

Socialförvaltningen i Älmhults kommuns ställningstagande

Förslaget tillstyrks. Förslaget kan eventuellt leda till mer likställda villkor mellan kommunerna.

7.4 stöd och service i ordinärt boende

1. Personlig service med boendestöd ska införas som ny insats i LSS...

Socialförvaltningen i Älmhults kommuns ställningstagande

Socialförvaltningen i Älmhults kommun ställer sig positiv till att insatsen boendestöd och personlig service enligt LSS införs. Det finns behov av insatsen inom LSS personkrets. Insatsen kan främja den enskildes utveckling och oberoende. I förslaget anges att insatsen kommer att beviljas utifrån tid, vilket tillstyrks.

Insatsen personlig service med boendestöd bör dock delas på två insatser, personlig service och boendestöd. Den främsta motiveringen är att öka tydligheten av vad de olika insatserna innebär för den enskilde. Samtidigt är det troligt att en uppdelning på två insatser hade underlättat bedömning och handläggning av ärenden. Då insatsen personlig service med boendestöd enligt förslaget i vissa delar ska vara tillämplig i LSS-bostäder, blir det motsättningsfullt att bevilja en insats som heter boendestöd till en person som bor i bostad med särskild service. En uppdelning mellan insatserna hade också bidragit till att tydliggöra möjligheten för barn och ungdomar som lever i föräldrahemmet, att beviljas personlig service (tidigare ledsagarservice), då de inte har behov av boendestöd i den dagliga livsföringen.

2. I samband med att den nya insatsen införs tas den nuvarande insatsen ledsagarservice bort ur lagen...

Socialförvaltningen i Älmhults kommuns ställningstagande

Det är av betydelse att det i större utsträckning preciseras vad som ska ingå i insatsen personlig service och boendestöd, samt vilka som har rätt till insatsen, exempelvis barn som lever i föräldrahemmet eller personer som bor i bostad med särskild service. Det finns frågetecken angående om insatsen ledsagarservice kommer att ha sin motsvarighet i insatsen personlig service med boendestöd. Således behöver insatsen personlig service med boendestöd förtydligas, innan insatsen ledsagarservice exkluderas ur lagen.

7.5 Sysselsättning

4. Personer med psykiska funktionshinder i personkrets 3 ska få rätt till daglig verksamhet enligt 9 § 10.

Socialförvaltningen i Älmhults kommuns ställningstagande

Mot bakgrund av att personer med psykiska funktionshinder sällan tillhör personkretsen enligt 1 § LSS, framhålls att förslaget sannolikt inte kommer att få så stora effekter angående sysselsättning för personer med psykiska funktionshinder.

Socialförvaltningen i Älmhults kommun framför att personer som inte har psykiska funktionshinder och tillhör personkrets 3 LSS, bör ges rätt till daglig verksamhet enligt 9 § 10 i samband med att insatsen öppnas för personer med psykiska funktionshinder.

8. Socialstyrelsen bör få i uppdrag att kartlägga behovet av meningsfull sysselsättning i form av daglig verksamhet enligt LSS för dem som inte har psykiska funktionshinder och tillhör personkrets 3 LSS.

Socialförvaltningen i Älmhults kommuns ställningstagande

Rätten till daglig verksamhet enligt 9 § 10 bör kartläggas och införas samtidigt för hela personkrets 3. Personer som tillhör personkrets 3 LSS och inte har psykiska funktionshinder bör inte förbigås rätten till meningsfull sysselsättning.

Socialförvaltningen Älmhults kommun

Liil Nilsson
Enhetschef

Suzanne Eichler
LSS-handläggare

Anna Igelström
LSS-handläggare